ادامه از صفحه اول

فضای مه‌آلود مذاکرات وین

احتمالا امیرعبداللهیان و همتای او در اتحادیه اروپا به‌خوبی بر این نکته واقف‌اند که مخاطب اصلی عبارت‌های به‌کارگرفته‌شده از سوی این دو «آمریکا و ایران» هستند. با فرض پذیرش دستور مذاکرات وین همان‌طورکه از زبان باقری‌کنی بیان شده، اگر «لغو تحریم‌ها و نه احیای برجام» هم باشد، در این صورت مذاکره از طریق ۱+۴ و عدم حضور آمریکا در مذاکرات و سخن‌گفتن با کشورهایی که در تعامل اقتصادی با ایران برای نجات برجام مردود شده‌اند، حاصلی جز اتلاف وقت و طولانی‌ترشدن مذاکرات در پی نخواهد داشت و اصرار بر عدم حضور مستقیم آمریکا و گفت‌وگوهای باواسطه، راهبردی مغایر با هدف اصلی ایران است. با قبول ادعای مذاکره‌کننده ارشد، اگر قرار است حاصل مذاکرات لغو تحریم‌ها باشد، حضورنداشتن عامل اصلی تحریم در میز مذاکرات با این راهبرد و مذاکرات معطوف به نتیجه و توافق خوب مورد اشاره وزیر خارجه هم‌خوانی ندارد و نیازمند بازبینی است.

۴- اظهارات گروسی پس از سفر به تهران، فضای آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به نحو محسوسی علیه ایران تغییر داده است. اظهارات نماینده آمریکا را در آژانس و تهدید به «درخواست جلسه اضطراری» که بلافاصله از سوی سه کشور اروپایی تکرار شد، اگرچه می‌توان در قالب جنگ روانی برای تأثیرگذاری در مواضع طرف ایران تفسیر کرد، با وجود این نمی‌توان آن را نادیده گرفت. به‌ویژه اینکه این تهدید دیپلماتیک با موضع «دوپهلو»ی نماینده روسیه و سکوت نماینده چین روبه‌رو شد. رابرت مالی، نماینده آمریکا در مذاکرات وین، گفته است اگر رویکرد ایران بهره‌گیری از مذاکرات به‌عنوان پوششی برای یک توسعه برنامه هسته‌ای باشد، «ما مجبور خواهیم شد طوری پاسخ بدهیم که مورد ترجیحمان نیست». این اظهارات احتمالا معطوف به اعمال فشارهای بیشتر از طریق توسعه تحریم‌ها و بستن منافذ فروش نفت ایران است و راهبردی برای افزایش چانه‌زنی آمریکا و راضی‌کردن متحدان منطقه‌ای به‌ویژه اسرائیل است. با اطمینان می‌توان گفت به دلیل شرایط منطقه و تحولات در استراتژی آمریکا، گزینه نظامی فعلا جایگاهی در پرونده هسته‌ای ایران ندارد. بااین‌حال شرط‌بندی بر این رویکرد آمریکا و افزایش تعارضات با آژانس و پیچیده‌ترکردن راهکارهای منتج به توافق، حاصلی جز تداوم شرایط کنونی ندارد و در برخی اظهارنظرها عنصر زمان به نفع ایران در جریان نیست.

۵- شرط «تضمین عدم خروج آمریکا» با وجود برخورداری از منطقی استوار براساس حقوق بین‌المللی و تعهدات کشورها در قبال توافقات، راهبردی مناسب با هدف برون‌رفت از شرایط بن‌بست کنونی نیست. بارها گفته شده اگر این گزینه امکان‌پذیر بود، دوره اوباما بهترین زمان برای تحقق آن بود. در شرایط کنونی نیز موانع قانونی در آمریکا، موقعیت شکننده‌تر بایدن در مقایسه با اوباما در داخل و تغییر محسوس شرایط بین‌المللی و منطقه‌ای تحقق این مطالبه اگر غیرممکن نباشد، بسیار دشوار خواهد بود. این بدان معنا نیست که ایران بی‌هیچ مابازایی از این خواسته صرف‌نظر کرده و آن را به کناری نهد. هنر دیپلماسی می‌تواند راهکارهای دیگری که بیشترین اشتراکات مفهومی و عملی را برای دو طرف داشته باشد، در دستور کار مذاکره قرار دهد که اجمالا می‌توان مواردی مانند «تضمین عدم خروج در دوره بایدن و خلف او در صورت پیروزی دموکرات‌ها در انتخابات ۲۰۲۴، مرتبط‌کردن حفظ ذخایر اورانیوم غنی‌شده و مهم‌تر از این دو مرتبط‌کردن توافق با سرمایه‌گذاری شرکت‌های آمریکایی در صنایع اصلی از جمله نفت و گاز» از موارد قابل‌بررسی در تأمین این خواسته (شرط) ایران در مذاکرات است. در صورت موافقت با این راهبرد که نیازمند تصمیم حاکمیت در بالاترین سطح است، شرکت‌های اروپایی بی‌هیچ واهمه‌ای از تحریم وارد بازار ایران خواهند شد.

۶- اکثر تحلیلگران رویکرد آمریکا را دستیابی به توافق ایران ارزیابی می‌کنند. دلیل آن نیز اولویت بایدن در بازگشت طرفین به تعهدات طرفین و تضمین حفظ زمان «گریز هسته‌ای» مندرج در برجام است. ظاهرا ایران با درک اهمیت این موضوع نزد آمریکا قصد دارد از دستاوردهای هسته‌ای پس از خروج آمریکا از برجام، به‌عنوان مهم‌ترین ابزار چانه‌زنی و امتیازگیری بهره جوید. نکته تأمل‌برانگیز در پیش‌برد این راهبرد، پیش‌بینی گزینه‌های محتمل آن است. سه سال قبل که ترامپ از برجام خارج شد، توپ در زمین آمریکا قرار داشت و جهان به شمول ۱+۵ به‌طور آشکاری از این اقدام خودسرانه انتقاد می‌کردند. درحالی‌که پس از روی‌کارآمدن بایدن، روابط فراآتلانتیکی ترمیم شد و اکنون شاهد نظرات همسوی آمریکا و سه متحد اروپایی درباره ایران هستیم. پس از ۱۵ گزارش مدیرکل آژانس درباره پایبندی ایران به تعهدات مندرج در برجام پس از خروج ترامپ، اکنون گروسی از عدم همکاری و پایبندی ایران و آلودگی در سه مرکز و عدم امکان نظارت که وظیفه فنی این عادت بین‌المللی است سخن می‌گوید. این راهبرد تیغ دولبه‌ای است که در صورت عدم موافقت طرف مقابل با خواسته، ایران را در وضعیت به‌مراتب دشوارتری از گذشته قرار خواهد داد و بعید است که حتی روسیه و چین نیز حاضر به حمایت از ایران باشند؛ بنابراین ضروری است طراحان این راهبرد، تصویری روشن از اقدام بعدی در صورت عدم تحقق آن فراروی تصمیم‌گیران کشور قرار دهند.

به مناسبت ۸ آذر «روز جهانی همبستگی با مردم فلسطین»:

راه‌حل رهایی فلسطین از نگاه هاشمی‌رفسنجانی

عکس: عباس کوثری، شرق

شرق: سال ۹۳ جلسه‌ای میان اعضای هیئت تحریریه، استادان و دانش‌پژوهان فصلنامه مطالعات بین‌المللی، با آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی برگزار و موضوع فلسطین و غزه مورد نقد و بررسی قرار گرفته است، گزارش آنچه در آن جلسه گذشته و نظرات مرحوم هاشمی‌رفسنجانی در رابطه با شرایط غزه و فلسطین و تأثیر تلاش‌های بین‌المللی برای رهایی فلسطین از سیطره رژیم صهیونیستی، در اختیار «شرق» قرار گرفته است.

در ابتدای نشست مهدی ذاکریان، استاد روابط بین‌الملل و مدیرمسئول فصلنامه مطالعات بین‌المللی با اشاره به هشتم آذر «روز جهانی همبستگی با مردم فلسطین» می‌گوید: ظلمی که به مردم فلسطین در سال ۲۰۱۴ رفت، نقض آشکار حقوق بشر و حقوق بین‌الملل بشردوستانه بود. به‌طور ویژه حقوق کودکان غزه نقض شد. اتفاقا سازمان ملل با حسن استقبال و با گشاده‌رویی، به ما گفتند: «بیایید ما را نقد کنید». ما این کارگروه را در آخرین روز سال ۲۰۱۴ برگزار کردیم که نقدی بر وضعیتی بود که در فلسطین در این سال گذشت و نقض حقوق کودکان فلسطین اتفاق افتاد. در ادامه آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی به بیان دیدگاه‌های خود پرداخته و می‌گوید: مسئله فلسطین به تمام معنا یک طرح استعماری است که در تاریخ معاصر پیدا شده است. غربی‌ها جهان اسلام را به تعداد زیادی کشور تبدیل کردند. البته در زمان حاضر تعداد زیاد کشور، خودش مزیتی در مجامع بین‌المللی است. ولی آنها با این هدف این کار را نکرده بودند و بعدا این‌گونه شد. آنها لازم داشتند که یک جای رسمی داشته باشند تا حضور همه‌جانبه غیرمستقیم در دنیای اسلام داشته باشند و خیلی شیطنت‌آمیز و با چند هدف به یک کشور یهودی رسیدند. اولا اینکه یهودی‌ها جمعی جدی در اروپا بودند. چون پول، تریبون، روزنامه و همه چیز داشتند. نوعا هم پول‌جمع‌کن و در این کار متخصص هستند. لذا اروپایی‌ها شرّشان را از سر خودشان کوتاه کردند و در دامن ما مسلمان‌ها انداختند و به دو صورت هم اینها را بیرون کردند.

اروپایی‌ها حمایت نکنند، اسرائیل باقی نمی‌ماند

او ادامه می‌دهد: یکی اینکه از سر خودشان باز کردند و دوم اینکه یهودی را محتاج خودشان کردند. یعنی الان اسرائیل به حمایت غربی‌ها نیاز دارد. کشور مستقلی است که اگر اروپایی‌ها حمایتشان را بردارند، اسرائیل باقی نمی‌ماند. این طراحی خیلی رندانه انجام شد. آن موقع کار بیشتر را انگلیسی‌ها کردند.

هاشمی با اشاره به دوران قبل از انقلاب هم می‌گوید: در زمان شاه اطلاعاتی در ایران نبود و من به خاطر اینکه می‌خواستم در نشریه «مکتب تشیع» مقاله بنویسم، اولین بار کتابی به نام «القضیه‌الفلسطینیه» که مال اکرم زعیتر بود، تاریخ تشکیل دولت اسرائیل را که خواندم، حقیقتا سر تا پای من لرزید و بارها و بارها گریه کردم. سرباز فراری بودم و درحال ترجمه کتاب بودم که بارها کتاب را زمین می‌گذاشتم و در باغچه راه می‌رفتم، برای اینکه خودم را آرام کنم. فهمیدم که چقدر رندانه دارند مسائل را پیش می‌برند و مسلمان‌ها هم یا اصلا نمی‌فهمند یا نمی‌خواهند کاری کنند. البته دولت‌های آن زمان هم وابسته بودند و حکومت‌ها به میل ارباب‌ها رفتار می‌کردند و حتی گاهی مجبور می‌شدند که با فشار مردم، سلاح بدهند، اما گلوله‌ای را که می‌دادند با کالیبر سلاح نمی‌خورد. وقتی هم که به میدان می‌بردند، می‌دیدند این گلوله برای این سلاح نیست. هدفشان این بود که مسلمان‌ها نتوانند کاری کنند.

او با بیان این جمله که «عجیب ظلم کردند تا این دولت را مستقر کردند و قطعا هم براساس تروریسم عمل می‌کردند» ادامه می‌دهد: یعنی گروه تروریستی هاگانا که هنوز هم مردان اصلی قدرت هستند، بدترین کارها را می‌کردند که الان داعش می‌کند. جنایات داعش نمونه کارهای آنهاست و این‌گونه عمل می‌کردند تا مردم فرار کنند. می‌بینید به هرجا که داعش پا می‌گذارد، مردم از ترس فرار می‌کنند. این درست سیاست صهیونیست‌ها بود. کافی بود که مردم چند روستا را جمع و قتل‌عام کنند یا زن‌ها را لخت روی تریلی‌های روباز در شهرها بگردانند. این کارها باعث می‌شد که مردم فرار کنند و فرار کردند. تابه‌حال هم با همین سبک ادامه دادند که گاهی اشغال و توسعه و گاهی این کارها بود.

شما الان یک بحث جدی را مطرح کردید و من هم علاقه داشتم که جایی این حرف را بیشتر بزنم و الان با شما می‌زنم. یک راه، مقاومت مسلحانه است. حقیقتا آنها کار کردند و مسئله فلسطین را زنده نگه داشتند و هنوز هم ادامه می‌دهند. کاری که حماس و جهاد اسلامی در غزه کردند، در میدان جنگ اسرائیل را وادار به عقب‌نشینی کردند. کارشان مهم است. اما دنیا این را نمی‌پسندد و می‌ترسند و نمی‌خواهند این را به‌عنوان یک راه‌حل قبول کنند. لذا الان حماس منزوی است.

هاشمی در توضیح دلیل انزوای حماس می‌افزاید: البته عامل دیگری هم پیدا شد که حماس منزوی شد و آن در بهار عرب بود که بیشتر این حرکت‌هایی که شروع شد، از طرف اخوان‌المسلمین بود. در ترکیه و خیلی از جاهای دیگر هم اخوان‌المسلمین هستند. به این دلیل در کشورهای عربی منزوی شد. ولی نیروهای خوبی هستند و اسرائیل هم حسابی از آنها می‌ترسد. منتها کوچک هستند، زمینشان کم است، در محاصره هستند، دستشان به همه دنیا نمی‌رسد و رسانه درستی ندارند. الان رسانه‌های بزرگ عربی خیلی برای آنها کار نمی‌کنند.

محمود عباس و غربی‌ها می‌خواهند مردم دست از مقاومت بردارند

او در ادامه توضیح می‌دهد: یک شیوه دیگر را آقای محمود عباس شروع کرده است. به نظرم این کار تا حدودی خواست غربی‌ها هم باشد. یعنی مردم فلسطین دست از راه مقاومت بردارند و از راه‌های مسالمت‌آمیز، حداقل به آنچه به‌عنوان یک کشور مستقل در آن بخش از فلسطین می‌خواهند، برسند. البته فلسطینی‌ها قبول ندارند که فلسطین به دو کشور تقسیم شود و یهودی‌ها در آن طرف با قدرت بیشتر بمانند. ولی این کار حداقلی است که مردم کرانه باختری می‌پسندند. بعضی‌ها از این کار قصد قربت ندارند و به‌عنوان راهی که کمتر مزاحم آنها می‌شود، قبول دارند. البته با این وسعتی که کارهای مسلحانه در منطقه ما پیدا کرده، این وحشت هم در آنها پیدا شده و اگر این شرایط در فلسطینی‌ها هم ایجاد شود و آنها هم همین کارهایی را که داعش، النصره، القاعده و طالبان می‌کنند، آغاز کنند، حرکت بزرگی می‌شود. چون مظلوم هستند و انسان‌های مظلوم هم زود به هم می‌پیوندند. عصبانی هم هستند و ایده هم دارند. به‌هرحال به هر دلیلی باید روی این بحث دقت کنیم.

هاشمی ادامه می‌دهد: اصل مسئله این است که الان محمود عباس این راه را باز کرده است. اگرچه همه اسرائیل اراضی اشغالی است ولی اگر بخشی را که در سال ۶۷ گرفتند و هنوز هم دارند و بعد هم تجاوزشان را در کرانه باختری ادامه دادند و جلو آمدند و ۷۰۰، ۸۰۰ هزار مهاجر را با خودشان به آنجا آوردند، مملکت کوچکی به نام فلسطین درست کنند، به نظر می‌رسد غربی‌ها بدشان نمی‌آید. اگر واقعا اسرائیل در اینجا شکست بخورد که بعید است مقاومتش را از دست بدهد، ما هم باید از این استفاده کنیم. خیلی جدی شدند، چون خیلی می‌ترسند.

پیوستن به پیمان رم هم آنها را گرفتار کرده است

او به سخنان یکی از شخصیت‌های اسرائیل اشاره کرده و می‌گوید: یکی، دو روز قبل در یک محفل و اجلاس بزرگ در اروپا گفته شد «الان مشکل ما بیش از آنکه در منطقه باشد، در غرب و اروپاست و غربی‌ها دارند ما را به خطر می‌اندازند». این حرف، یک نکته بزرگ تاریخی است. شما که در این مسئله کار می‌کنید، باید ببینید. از آن طرف هم خود نتانیاهو خیلی عربده می‌کشد و یک دفعه چیزی که مال خود فلسطینی‌هاست، مالیاتشان را متوقف می‌کند. معلوم است که اگر این پول‌ها به فلسطینی‌ها نرسد، نمی‌توانند کالاهای مورد نیاز و دارو بخرند و حتی نمی‌توانند حقوقشان را بدهند. الان زندگی عادی مردم با همان پول است که اداره می‌شود. البته این هم به ضررشان می‌شود. چون اگر اینها مستأصل شوند، راهشان به سلاح منحصر می‌شود و به راه دیگری برمی‌گردند. آنها هم دچار تناقض هستند. ولی از این طرف هم مشکل دارند. پیوستن به پیمان رم هم آنها را گرفتار کرده است. همان‌گونه که گفتید سربازان اسرائیلی که این طرف هستند، در صورت کشور مستقل‌شدن فلسطینی‌ها، اصل وجود نظامی‌های اسرائیل جنایت جنگی محسوب و در لاهه محاکمه خواهند شد. چون مرتکب جرم و جنایت جنگی می‌شوند و هر حرکت تندی را بکنند، اینها می‌توانند شکایت کنند. البته آن دادگاه هم تحت تأثیر غربی‌هاست. اگر غربی‌ها آمادگی داشته باشند، این شکایت‌ها جواب می‌دهد. البته ممکن است در مراحل بعدی مصونیتی را به اسرائیل بدهند.

> **گروه تروریستی هاگانا که هنوز هم مردان اصلی قدرت هستند، بدترین کارها را می‌کردند که الان داعش می‌کند. جنایات داعش نمونه کارهای آنهاست و این گونه عمل می‌کردند تا مردم فرار کنند. می‌بینید به هرجا که داعش پا می‌گذارد، مردم از ترس فرار می‌کنند. این درست سیاست صهیونیست‌ها بود. کافی بود که مردم چند روستا را جمع و قتل‌عام کنند و یا زن‌ها را لخت روی تریلی‌های روباز در شهرها بگردانند**

روسیه و غرب فلسطین را به‌عنوان کشور واقعی نمی‌خواهند

هاشمی به نقش روسیه هم اشاره‌ای کرده و توضیح می‌دهد: من هنوز عقیده ندارم که روسیه و غرب حاضر باشند فلسطینی‌ها به این صورت به یک کشور واقعی تبدیل شوند. اگر هم این اتفاق بیفتد، مثلا باید ارتش نداشته باشد، باید در سیاست خارجی محدودیت داشته باشند و ممکن است مسائل در مرزها باشد، یک زندگی معمولی و یک زندگی شهروندی عادی در گوشه‌ای از دنیا داشته باشند.

اگر لااقل بخش زیادی از جهان اسلام در میدان بودند، راه حقیقی و درست این بود که از آنها حمایت شود. یهودی‌هایی که الان در آنجا هستند، از آن نوع نیستند، مردم فقیری بودند که در آفریقا یا روسیه گرفتار بودند و به آنجا آمدند. ولی عده‌ای هم با حساب و همه امکانات مهاجرت کردند و در آنجا هستند و الان هم به آسانی نمی‌توانند از آنجا بروند. البته در آخر باید این اتفاق بیفتد و خود اسرائیلی‌ها هم باید بدانند که الان مثل یک جسم خارجی در بدن یک انسان هستند که بالاخره روزی باید بیرون برود.

کاری کنید مسئله فلسطین زنده بماند

او تأکید می‌کند: کاری که انجام بدهید و این مسئله را زنده نگه دارید و افکار عمومی را با بحث‌های قانع‌کننده، منطقی، قانونی و با همین قوانین موجود بین‌الملل که ظاهرش را آنها قبول دارند، هدایت کنید، خدمت است و من امیدوارم کار بزرگی از شما در تاریخ بماند. البته در داخل فلسطینی‌ها این‌گونه نیست که همه اینها را قبول داشته باشند. بعضی‌ها این را مسکن یا فریب می‌دانند. برای اینکه افکار عمومی را به صورتی قانع و آرام کنند. ولی ما باید از این فرصت استفاده کنیم و حرف خودمان را بزنیم و کمک کنیم.

زمین بازی تغییر کرده است

در ادامه این نشست، بهزاد نبوی طی سخنانی گفته است: به نظر می‌رسد با توجه به تحولات چند سال اخیر و به‌خصوص فعالیت‌های داعش در یک سال اخیر و سیاست‌های ترکیه و قطر و کشورهایی از این دست، اولویت‌های منطقه‌ای تغییر کرده است. زمین بازی تغییر کرده است و یک مقدار جمهوری اسلامی ناچار است برای اینکه اولویت‌ها را به‌جای درست برگرداند و منافع ملی و آرمان‌هایش ازجمله مسئله فلسطین را تعقیب کند، باید ظرفیت‌های جدید فعال شوند و بحث‌های جدیدی مطرح شود.

اتفاقا یکی از کسانی که هم در جهان اسلام شناخته شده است و هم می‌توانیم بگوییم از سردمداران این بحث به‌صورت معقول، تاریخی و مستند است، حضرت‌عالی هستید. اگر بخواهد زمین بازی در منطقه تغییر کند و اگر اولویت بخواهد مطابق منافع ملی جمهوری اسلامی ایران تعریف شود، به نظر می‌رسد حضور وسیع‌تر و جدی‌تر حضرت‌عالی می‌تواند خیلی کمک کند و برای ظرفیت‌سازی در این زمینه مؤثر باشد. البته اشخاص دیگر مانند حضرت آیت‌الله العظمی سیستانی را در نجف داریم. درایت این‌گونه افراد سبب شده که شرایط منطقه و شرایط کشورهای اسلامی بدتر نشود.

نکته دوم اینکه باید اتفاقی در داخل کشور بیفتد که خوشبختانه ظرف یک‌سال‌ونیم اخیر دارد می‌افتد و آن‌هم اولویت‌بندی در داخل کشور است که مطابق اهداف نظام و منافع ملی صورت بگیرد. متأسفانه در سال‌های گذشته شاهد کسانی بودیم که شاید سابقه و ریشه چندانی نداشتند اما منافع ملی کشور و آرمان‌ها و شعارهای آن را بازیچه قرار دادند. فراموش نکردیم ظرف مدت هشت ساله بحث‌هایی مطرح شد که فقط می‌توانیم بگوییم خدمت به صهیونیسم بود. یعنی چون به‌صورت نپخته و به‌صورت نابخردانه و نادرست مطرح شد و حتی به شخصیت‌های انقلاب مثل شما هم به نادرستی حمله شد.

باید از ظرفیت‌هایمان استفاده کنیم

مرحوم هاشمی در پاسخ به سخنان نبوی می‌گوید: کشوری هستیم که کلکسیون منابع طبیعی را دارد که خداوند در همین قطعه خاک کوچک تعبیه کرده است و تقدیر هم این‌گونه پیش آمده که پایگاه مکتب اهل بیت (ع) باشد. مکتب اهل بیت (ع) در مدینه و عربستان و سعودی بوده و بعدا به عراق منتقل شده است. البته عراق هم از جهاتی شبیه ماست. الان ما باید این تعامل را سرمایه قرار بدهیم برای اینکه بتوانیم از این تعامل به اهدافمان از راه‌های صلح‌آمیز برسیم. با رفتار قهرآمیز، قهرکردن، دشنام‌دادن و حرف‌های بچگانه‌ای که گاهی در جاهای حساس کشور ما هم مطرح می‌شود و رسمیت هم دارد، فکر می‌کنم حیف است که از این ظرفیت استفاده نمی‌کنیم. شما که فصلنامه بین‌المللی دارید، باید این را باز کنید. یک‌بار ظرفیت‌ها را مطالعه کنید و ببینید که ما چقدر وسیله تعامل در دنیا داریم. فضای ما این‌گونه است. آسمان ما بهترین راه شرق و غرب دنیا برای عبور هواپیماهاست. زمین ما هم برای عبور خطوط مخابرات که امروز شریان حیات فکری جامعه بشری شده است، بهترین راه برای فیبرهای نوری و این‌گونه چیزهاست که عبور می‌کنند. اینها سرمایه‌های کمی نیست که در اختیار ماست که می‌تواند مایه تعامل باشد.

قضیه هولوکاستی که احمدی‌نژاد مطرح کرد، وضعیت را به نفع اسرائیل تغییر داد

در ادامه، تاجیک از هاشمی سؤالی می‌پرسد بر این مبنا که «به نظر حضرت‌عالی سیاست‌های جمهوری اسلامی طی ۳۵ سال گذشته به انزوای اسرائیل کمک کرده یا احیانا باعث هم‌گرایی بعضی از کشورهای قدرتمند دنیا با اسرائیل شده است؟».

هاشمی در پاسخ می‌گوید: اسرائیل در چند سال قبل در افکار عمومی غربی‌ها که پشتیبان اصلی آنها هستند، سقوط کرده بود. به‌خاطر ظلم‌هایی که کرده بود و به‌خاطر مانورهایی که فلسطینی‌های عاقل‌تر داده بودند، سقوط کرده بود. این قضیه هولوکاستی که آقای احمدی‌نژاد مطرح کرد، این را به نفع اسرائیل تغییر داد. قضیه‌ای هست که در اروپا بسیار روی آن حساس هستند و یک مسئله محوری برای اروپایی‌ها و به‌طورکلی غربی‌ها شده است.

این مسئله خیلی به مسئله فلسطین صدمه زد. آنها هم یک مقدار پایشان را جلو گذاشتند و گفتند که ایران می‌خواهد همان کارها را انجام بدهد و درحال فراهم‌کردن زمینه کار خودش است. واقعا این اشتباه بود. بله، شاید اعدادی که آنها می‌گفتند، درست نبود. مثلا اینکه گفتند شش‌میلیون یهودی را کشته است، بعدش که سرشماری شد، معلوم شد که بیخود است. عده زیادی کشته شده بودند؛ اما خیلی از یهودی‌ها زنده بودند و در آن روزها مخفی شده بودند و دوباره آمدند و الان هم هستند. آمار صحیحی نبود. فکر می‌کنم آن مسئله خیلی صدمه زد و دوباره افکار به نفع اسرائیل رشد کرد؛ اما با ۵۰ روز جنگ و جنایاتی که اسرائیل در غزه کرد و کارهای خشنی که الان می‌کند، به نظرم دارد افکار دنیا را عوض می‌کند و اگر یک نادانی دیگری نشود، این مسئله به‌جای بهتری می‌رسد.

به‌هرحال راه‌حلش همان پیشنهادی است که من دادم. البته آن پیشنهاد الان تضعیف شده، به دلیل اینکه شرط زیادی پیش آمد. من فکر می‌کنم یهودی‌هایی که آمدند و مهاجر هستند و همه فلسطینی‌هایی که در آنجا هستند یا مهاجر هستند و نیستند، اگر الان رفراندومی شود، باز به نفع فلسطینی‌ها تمام می‌شود. چون فلسطینی‌ها حدود هشت میلیون هستند و آنها هنوز پنج، شش میلیون هستند. تازه در همان‌ها هم خیلی‌ها در فلسطین مظلوم هستند، مثل آفریقایی‌ها و جاهای دیگر. به نظرم نباید میدان داد که اینها دوباره مظلوم‌نمایی کنند.

در این شرایط اگر به عربستان بروم، شخصی صحبت می‌کنم

در ادامه نشست، ذاکریان سؤالی مطرح می‌کند و می‌پرسد «بحث رابطه با عربستان بسیار جدی است و متأسفانه ما مشکل داریم. اگر هم‌گرایی بیشتری باشد، همان‌طورکه درواقع سیاست‌های دولت فعلی هم نشان می‌دهد که با شما همسویی بیشتری دارد و اگر امکانش باشد از ظرفیت‌های شخصی استفاده شود که این مشکلات حل‌وفصل شود». هاشمی در پاسخ به این پرسش به روابط ایران با کشورهای منطقه اشاره می‌کند و می‌افزاید: الان در صحبت با عربستان، فوری سراغ مسئله عراق، سوریه، لبنان، یمن و افغانستان می‌روند که در همه اینها با عربستان تضاد منافع داریم و در همه‌جا با عربستان درگیر هستیم. در این شرایط اگر به عربستان بروم، شخصی صحبت می‌کنم، چون اینها دست من نیست. در آخرین سفری که به دعوتشان برای کنگره بین‌المللی رفته بودم، با آقای ملک عبدالله تفاهم‌نامه‌ای امضا کردیم که هفت کمیسیون داشته باشیم تا در هر مسئله‌ای که برای هریک از موضوعات اختلاف پیدا کردیم، کمیسیون مشترک راه‌حل بدهد و مهم‌ترین کمیسیون علمایی بود که جمعی از علما بنشینند و به وحدت فکری و رویه برسند.

او ادامه می‌دهد: فکر می‌کنم اگر آقایان آن راه‌حلی را که گذاشتم، احیا کنند، همان راه مسائل را حل می‌کند. کمیسیون‌های عاقلانه‌ای باشند. هر مسئله‌ای راه خاص خودش را دارد و باید حل کنیم. مهم‌ترین موضوع این است که دعواهای سلفی و اینها را از میان برداریم. این موضوع خیلی دارد به ما زخم می‌زند. ما در محیط شیعه هستیم و متوجه نیستیم. آنهایی که افکارشان در محیط دیگری رشد کرده، می‌دانند که افکار وهابی جان آنها را گرفته و یک مسئله بسیار جدی است. اینها خیلی آسان انسان‌ها را برای انتحار آماده می‌کنند. باید عاقلانه با آنها بحث شود تا دیگر به اختلافات تاریخی دامن نزنند. مهم حجیت است که همین الان علمای اهل سنت در گفتار از احادیث ائمه شیعه استفاده می‌کنند و برای آنها حجت است.

روزنه

با حکم مقام معظم رهبری صورت گرفت

موسی‌پور رئیس شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی شد

• **پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری:** حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب اسلامی، با پذیرش استعفای آیت‌الله احمد جنتی و تقدیر از زحمات ایشان؛ طی حکمی حجت‌الاسلام آقای حاج شیخ محمدحسین موسی‌پور را به سمت ریاست شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی منصوب کردند. متن حکم رهبر انقلاب به این شرح است: شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی در شمار نهادهای قانونی فعال و اثرگذار در طول چند دهه و منشأ بصیرت‌افزایی و آرمان‌گرایی در بزرگداشت یادبودها و مناسبت‌های انقلاب اسلامی بوده و در سایه مدیریت موفق جناب آیت‌الله آقای جنتی دامت‌برکاته خدمات ارزشمندی به کشور کرده است. اکنون با عنایت به استعفای جناب آقای جنتی و با تشکر و تقدیر از زحمات فراوان ایشان، جناب حجت‌الاسلام آقای حاج شیخ محمدحسین موسی‌پور دام توفیقه را به مدیریت این شورا منصوب می‌کنم. انتظار می‌رود مشی این شورا به تبعیت از شیوه راهنمایان بزرگ دینی، براساس تبیین و عمق‌بخشی به شعارها و رساندن پیام صادقانه و صمیمی به دل‌های مخاطبان باشد. این شورا از آغاز بر این اساس شکل گرفته و حرکت کرده و باید هرچه بیشتر به آن اهتمام ورزد. توصیه این‌جانب مردمی‌کردن بزرگداشت‌ها، و فعال‌کردن مساجد و نهادهای مردمی و به‌کارگیری ابتکارات و خلاقیت‌های جوانان انقلابی و طراوت و تازگی بخشیدن به مراسم دینی و انقلابی است. توصیه دیگر چابک و سبک‌کردن تشکیلات و زدودن زائده‌ها و فرسودگی‌های آن است. از خداوند متعال توفیقات ایشان را مسئلت می‌کنم و مجددا از آیت‌الله آقای جنتی تشکر می‌نمایم.

دومین استعفای آیت‌الله

• روز گذشته آیت‌الله احمد جنتی در حالی از شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی کناره‌گیری کرد که سال ۹۶ هم از امامت جمعه تهران کناره‌گیری کرده بود. احتمالا او مدتی است این تصمیم را گرفته بوده؛ چراکه شهریورماه امسال حجت‌الاسلام اشجری را به سمت قائم‌مقامی شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی منصوب کرده بود. جنتی همچنان اما عضو و دبیر شورای نگهبان و عضو و رئیس مجلس خبرگان است. آیت‌الله جنتی ۹۵ساله، سال ۶۸ از سوی امام به سمت رئیس شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی منصوب شده بود. در بخشی از متن آن حکم آمده بود: «ان‌شاءالله در محدوده توانتان نقاط کور و مجهول را برای مردم شریف ایران و جهان اسلام باز و روشن نمایید و چارچوب اسلام ناب محمدی که ترسیم قهر و خشم و کینه مقدس و انقلابی علیه سرمایه‌داری غرب و کمونیسم متجاوز شرق است و نیز راه مبارزه علیه ریا و حیله و خدعه را به مردم و به‌خصوص جوانان سلحشورمان نشان دهید. این مسئله که نظام در اهداف خود جدی است و با هیچ‌کس شوخی ندارد...». آیت‌الله احمد جنتی از سال۹۰ هم خواستار کناره‌گیری از مسئولیت امامت جمعه تهران شده بود. او در ۱۴ فروردین ۷۱ با حکم رهبری به امامت جمعه تهران منصوب شده بود. درواقع نخستین فردی بود که با حکم آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای، امام جمعه تهران شد. گمانه کناره‌گیری آیت‌الله جنتی از خطبه‌های نماز جمعه با غیبت طولانی او در نمازهای جمعه سال ۹۶ آغاز شده بود. شائبه استعفای رئیس مجلس خبرگان رهبری از امامت نماز جمعه یک‌بار در سال۹۰ مطرح شده بود. بعدها او این مسئله را تأیید کرد و در یکی از خطبه‌های نماز جمعه سال ۹۱ گفت: «رهبر معظم انقلاب در نماز جمعه هم با کناررفتن من مخالفت کردند، ولی با توجه به درخواست بنده پیشنهاد کردند که موعد حضور در نماز جمعه را عقب بیندازم؛ برای همین هر دو ماه یک بار در نماز جمعه به‌عنوان خطیب حضور پیدا می‌کنم». در عمل این دوره‌های حضور بیشتر از دو ماه هم شد. آیت‌الله جنتی آخرین بار ۱۹ شهریورماه سال ۹۵ نماز جمعه تهران را اقامه کرد. همان خطبه انتقادی معروف آیت‌الله نسبت به توافق دولت روحانی با گروه ویژه مالی اقدام مالی (FATF) برای مبارزه با پول‌شویی که انعکاس زیادی داشت.

عذرخواهی نماینده مجلس به خاطر انتشار عکس‌های جنجالی

• **ایسنا:** احمد نادری، نماینده تهران رئیس شورای اجرائی اتحادیه بین‌المجالس جهانی(IPU) ضمن ارائه توضیحاتی درباره حضورش در ورزشگاه سانتیاگوبرنابئو و تماشای بازی فوتبال بین دو تیم رئال مادرید و سویا در صفحه توییتر خود نوشت: این برنامه و بازدید از شهر در شب قبل از آن تنها برنامه جانبی بود که در این سفر داشتم و درعین‌حال اگر باعث رنجش مردم عزیزمان شده، عذرخواهم. بامداد دوشنبه نادری عکس‌هایی از حضور خود به‌همراه رحیم زارع، نماینده آباده و حسن قشقاوی، سفیر ایران در اسپانیا، در ورزشگاه سانتیاگوبرنابئو هنگام تماشای بازی بین دو تیم رئال مادرید و سویا منتشر کرده بود.